

Dijital Oyunlarda **MAHREMİYET**

BİLGİ
TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM
KURUMU

İNTERNET DAİRE
BAŞKANLIĞI
DİJİTAL OYUNLAR VE
MOBİL UYGULAMALAR
KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Hazırlayanlar

Hatice ÖZTİMUR

Yasin YOĞUN

Grafik & Tasarım

Mehmet Ali KÜÇÜK

Burak ÖZÇELİK

2021

www.guvenlioyna.org.tr

**İNTEtNET DAİRE
BAŞKANLIĞI
DİJİTAL OYUNLAR VE
MOBİL UYGULAMALAR
KOORDİNATÖRLÜĞÜ**

1

MAHREMİYET NEDİR?

2

DİJİTAL OYUNLAR VE BİZ

3

ÇEVİRİMİÇİ DİJİTAL OYUNLAR

4

KENDİMİZİ ZARARLI DİJİTAL
OYUNLARDA NASIL KORURUZ?

5

DİJİTAL OYUNLARDA SİBER ZORBALIK

6

ÜÇ ANAHTAR KURAL

Bu çalışma ebeveynler ve çocuklar için dijital oyunlarda güvende kalma rehberidir. Dijital Oyunlarda Mahremiyet Rehberi; dijital oyunlarda zararlı içeriklerden nasıl korunacağı üzerine fikir sahibi olunabilecek içeriklere sahip bir kaynaktır.

DİJİTAL OYUNLARDA MAHREMİYET REHBERİ

Bu rehberi okuduğunuzda; dijital oyunların günümüzdeki durumu, dijital mahremiyetin ne olduğu, kendimizi dijital oyunlardaki tehditlere karşı nasıl korumamız gerektiği, çevrimiçi oyunlardaki tehditler ve siber zorbalığın ne olduğu gibi konular hakkında bilgi sahibi olunması beklenmektedir.

1

MAHREMİYET NEDİR?

MAHREMİYET NEDİR?

Mahremiyet, sözlük anlamı olarak 'gizli' demektir. Özel hayatımız ve ailemizin hayatı ile ilgili kimseyle paylaşmamız gereken bilgiler ve görselleri içerir.

DİJİTAL MAHREMİYET NEDİR?

Dijital Mahremiyet kavramı kişilerin dijital ortamlarda, nasıl davranacağı, hangi verilerin kimlerle paylaşılıp, hangilerinin paylaşılmayacağı durumlarını ifade etmektedir.

Dijital Mahremiyet, gerçek hayattaki mahremiyet kavramının, dijital ortamdaki boyutudur.

Nasıl ki fiziksel hayatta gizli kalması gereken, kendimize ait özel alanlarımız var ise, dijital ortamlarda da yalnızca bize ait, özel alanlarımızın olması gerektiğini Dijital Mahremiyet kavramı ile ifade edebiliriz.

Temelde mahremiyet bilincinin olmaması, özgürlüğümüzü dahi kısıtlayabilecek bir sorun olarak karşımıza çıkabilmektedir.

Ortak kullanılan bilgisayarlarda dijital oyun oynarken **yeni oturum açmalı**, işimiz bittiğinde **çıkış yapmalı** ve **şifrelerimizin kaydolmadığından emin olmalıyız**.

Unutmayın!

DİJİTAL OYUNLARDA MAHREMİYET;

- Kişisel dosya, fotoğraf, video,
- gerçek kimlik bilgileri,
- hesap, banka bilgileri,
- adres bilgileri vb.

içerikleri kapsar.

**ASLA BİR YABANCI
İLE PAYLAŞMAYIN!**

2

DİJİTAL OYUNLAR VE BİZ

Hiç düşündünüz mü?

Dijital oyun oynarken boş bir iş yapıyormuş gibi hissettiniz mi?

Peki dijital oyun oynarken boşa zaman harcadığınız mesajını veren bir his yakaladınız mı?

Dijital oyun; oyuncunun elektronik bir sistem veya bilgisayarlar ile etkileşim kurması ve bu etkileşim sonucu görüntünün ekranda görülmesidir.

Dijital oyunların yıllarca zararları araştırılsa da, günümüzde birçok faydasının olduğu da bilinen bir gerçektir.

Dijital oyunlar, çocukların sorumluluk alma duygularını geliştirirken; sosyalleşme, odaklanabilme, strateji geliştirme ve el-göz koordinasyonunu geliştirme açısından da fayda sağlamaktadır.

3

ÇEVİRİMİÇİ DİJİTAL OYUNLAR

ÇEVİRİMİÇİ DİJİTAL OYUNLAR

Dijital oyunlar her geçen gün teknolojinin de etkisiyle kendini yeniliyor ve güncelliyor.

Eskiden disket ya da cd üzerinden oyun oynarken günümüzde çeşitli bulut yöntemleri ile yükleme yapmadan oyun oynayabilmek artık mümkün.

3

ÇEVİRİMİÇİ DİJİTAL OYUNLAR

Evet çevrimiçi dijital oyun dünyasından bahsediyoruz!

İnterneti olan her ortamda şifrenizi girerek bu dünyaya adım atmanız mümkün, hem de farklı cihazlar ile...

Hayatımızı kolaylaştırıcı bir etmen olarak karşımıza çıkan online dünya, kulağa hoş gelse de çevrimiçi oyunların sohbet kısmının olması, bilgisayar ya da akıllı cihaz kamerası ve mikrofon erişimine imkân tanınması büyük riskler barındırmaktadır.

- ✓ Kişisel ve finansal bilgileri çalmak isteyen kişilerle iletişimden kaynaklanan riskler,
- ✓ Bilgisayar güvenlik açıklıklarından faydalanmak isteyen kötü niyetli kişilerin sebep olduğu riskler,
- ✓ İnternet üzerinde ve gerçek dünyada kurban arayan suçluların sebep olduğu riskler,
- ✓ Truva atları, bilgisayar solucanları, casus yazılımlar ve virüslerin oluşturduğu riskler.

4

KENDİMİZİ ZARARLI DİJİTAL OYUNLARDAN NASIL KORURUZ?

GAME OVER

PLAY AGAIN?

Oyun indirirken ya da kurarken, oyunlar ile beraber hangi şartları kabul ettiğinizi biliyor musunuz?

Dijital oyun oynayanların sayısı her geçen gün artarken bilgisayar korsanları açısından bu oyunlar cazip bir hedef haline gelmektedir. Oyunun içerisine gizlenen virüsler oyuncunun kişisel bilgilerini kolaylıkla çalmakta ve çalınan bilgiler ise şantaj, siber zorbalık, para talebi vb. durumlar için kullanılmaktadır.

Dijital oyunlarda siber saldırıların hedefi olmamak ve sonuçları ile uğraşmamak için anti virüs programları kullanmak ve güvenli kaynaklardan oyun indirmek gibi basit önlemler hayat kurtarıcı bir rol oynamaktadır.

GAME OVER

PLAY AGAIN?

4

KENDİMİZİ ZARARLI DİJİTAL OYUNLARDAN NASIL KORURUZ?

Oyunları dijital ortamlardan edinirken, güvenilir platform ve içerik üreticilerini tercih etmelisiniz.

Dijital bir oyuna giriş yaparken kişisel bilgilerin istenildiği alanlarda gerçek bilgilerinizin paylaşılması riskler barındırabilir. Çünkü kişisel bilgileriniz art niyetli kişilerin eline geçebilir ve kötü amaçlar için kullanılabilir. Bu yüzden dijital platformlarda istenilen bilgilerin o platform dışında sizin veya yakın çevrenizin lehinde kullanılacak bilgiler olmamasına özen gösterin, örneğin bir dijital platformda rehberinize erişim izni istenilmesi gibi.

Oyun üretici güven verse bile oyun için istenen şifrelerin 3'üncü kişilerle paylaşılmaması, oyun içinde gönderilen dosyaların kabul edilmemesi, güçlü şifre kullanılması ve kişisel bilgilere yer vermeyen şifre oluşturulması, siber saldırılara karşı da koruyucu birer önlemdir.

5

DİJİTAL OYUNLARDA SİBER ZORBALIK

Siber zorba kimdir?

- 1 Oyun oynarken insanların kalbini kıracak sözler söyleyen,
- 2 Sohbet seçeneği olan oyunlarda küfür içerikli mesajlar gönderen,
- 3 Karşı tarafın istemediği halde sürekli adres, resim, telefon numarası vb. bilgilerini isteyen,
- 4 Karşı tarafın bilgisayarına casus yazılımlar yüklemek için uğraşan
- 5 Oyun esnasında rakiplerini ve oyun arkadaşlarını tehdit eden
- 6 Alaycı tavırlarla ve aşağılayıcı tavırlarla onlara yaklaşan

kişilere 'siber zorba' denilmektedir.

5

DİJİTAL OYUNLARDA SİBER ZORBALIK

DİJİTAL OYUNLARDA SİBER ZORBALIK

Siber zorbalık, bilgi iletişim teknolojileri aracılığıyla bireylerin birbirlerine düşmanlık, korkutma, tehdit, sindirme, aşağılama, iftira, dedikodu, taciz amaçlı yazılı, görsel, işitsel iletileri kasıtlı ve düzenli bir şekilde göndermeleridir.

Dijital oyunların eğlenceli ve renkli dünyası çocukların dikkatini çekerken bir taraftan da onları zor durumda bırakacak zorbalıklara sürüklemektedir.

Siber zorbalığa maruz kalmak çocukta kalıcı psikolojik sorunlar bırakabileceği gibi kalıcı fiziksel hasarlara da sebep olabilmektedir.

Tavsiye:

Çocuklar herhangi bir yabancı ile iletişime geçtiyse ve o kişi çocuğunuzu tehdit ediyor ve bir şeye zorluyor ise çocuğunuz bunun bilincinde olmalıdır ve ailesi ile direkt iletişime geçmelidir.

UNUTMAYIN!

Başlangıçta oyun olarak karşımıza çıkan bazı uygulamalar, art niyetli kişiler tarafından görev tamamlama oyunları adı altında zararlı içerikler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tür oyunlar bu dünyanın karanlık yüzü olarak yer almaktadır.

5

DİJİTAL OYUNLARDA SİBER ZORBALIK

Sevgili çocuklar,

Dijital oyun oynarken siber zorbalardan korunmamız gerektiği kadar, kendimizde bu tarz davranışlarda bulunmamaya özen göstermeliyiz.

6

DİJİTAL OYUNLARDA 3 ANAHTAR KURAL

ANAHTAR KURAL

Unutmayın!

Bilgiler sizin kontrolünüzdeyken sizin esirinizdir. Fakat başkasıyla paylaştığınızda siz bu bilgilerin esiri olabilirsiniz!

Dijital oyunlarda güvende kalmak aslında çok kolay.

1

Günlük hayatta tanımadığımız insanlar ile özel bilgilerimizi paylaşmadığımız gibi, dijital oyun oynarken de, adres, banka hesap bilgileri, resim, vb. kişisel bilgilerimizi paylaşmamamız gerekir.

2

Sözde oyun akımlarına karşı son derece dikkatli olunmalıdır. Bu oyun akımları kişiden kişiye iletişim ağları ile paylaşılmakta ve sizleri meydan okumaya davet etmektedir. Unutmayın ki bu tip sözde oyunlar, kişiyi sağlığına zarar verecek noktaya kadar sürükleyebilmektedir. Bu tip olaylarla karşılaşıldığında öncelikle ebeveynler ile paylaşılmalı, gerekli görülmesi durumunda ise kolluk kuvvetleri ile iletişime geçilmelidir.

3

Çok oyunculu (multiplayer) oyunlarda tanımadığınız insanlara karşı iletişiminizi kontrol altında tutunuz. Şiddet ve nefret söylemi yayan oyunlara ise özellikle dikkat edilmeli ve bu tarz oyunlardan olabildiğince uzak durulmalıdır.

NOT:

Çocuklarınızın davranış değişikliklerinden, tanımadığı insanlarla iletişim kurup kurmadığını veya siber zorbalığa maruz kalıp kalmadığını anlayabilirsiniz.

SEVGİLİ ÇOCUKLAR

Dijital oyunlarda mahremiyet rehberiniz tamamladınız.

Peki siz dijital oyunlarda ne kadar güvendesiniz? Aşağıda yer alan soruları cevaplayarak öğrenelim.

Sizden istenen her madde için; katılıyorsanız, katılmıyorsanız altındaki kutucuğu işaretlemek.

ŞİFRE OLUŞTURURKEN DOĞUM TARİHİ GİBİ KİŞİSEL BİGİLERE YER VERMEM.

OYUN OYNAMAK İÇİN FARKLI BİR CİHAZ KULLANDIĞIMDA, İŞİM BİTTİKTEN SONRA ÇIKIŞ YAPIP, BİLGİLERİMİN KAYDOLMADIĞINDAN EMİN OLURUM.

DİJİTAL ORTAMDA KİŞİSEL BİLGİLERİMİ HİÇ KİMSE İLE PAYLAŞMAM.

DİJİTAL BİR OYUN İNDİRİRKEN YA DA OYNARKEN; GÜVENİLİR KAYNAK OLDUĞUNDAN EMİN OLURUM.

OYUN İNDİRİRKEN; OKUYUP, ANLADIKTAN SONRA ONAY VERİRİM.

KAMERA ERİŞİM İZİNİ VERDİĞİMDE KİŞİSEL FOTOĞRAFLARIMA DA ULAŞABİLECEKLERİMİN FARKINDAYIM.

BENİ SİBER ZORBA YAPABİLECEK HİÇBİR DAVRANIŞI SERGİLEMEM

YABANCI KİŞİLERDEN GELEN DOSYALARI AÇMAM.

SEVGİLİ ÇOCUKLAR

Topladığınız sayısı:

5 ya da daha fazla ise,

Tebrikler!!! Dijital oyun oynarken dikkatli ve güvendesiniz.

3 ile 5 arasında ise,

Siber zorbalığa maruz kalabilir ve mahremiyetinizi koruyamayabilirsiniz. Daha dikkatli olmalısınız.

3' den az ise,

Kişisel verileriniz tehlikede olabilir ve dijital oyun dünyasının faydalarından yararlanmıyor olabilirsiniz.

Sizin için hazırlanmış bu kitapçığı dikkatle okuyup, kendinizi ve ailenizi dijital dünyada güvende tutun.

